

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Provincies un mes. 0'25 Ptas.
Estranjé un any. 6'00 "
Número corrent. 5 cents.
No retornám ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6--pral.
Buzón: Kiosco de G. Lirola.--Borne

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE ROS

(Tirada: 3400 exemplars)

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

Miquel Cabotà Serra

Febrer 18 va esser molt fatal día
p'el desgraciat Miquel Cabotà y Serra.
Cuant tot el Poble que d'el Moll venia,
molt indignat a caseua acudia,
una vil bala a tú et va tombá en terra.

Amb los nou dies de cruel agonia
per molts d'amichs has estat visitat;
mes al morir, cuant el Poble venia
duguent corone: que les t'oferia....
al Cementeri ja et vien portat.

El simulacre per tot Palma férem
que era el sistema aquest de protestá,
amb llums encesos, penosos venguerem
y amb l'imaginació tots ta duguerem....
¡Descansa amb pau! ¡Oh Miquel Cabotà!

JORDI MARTÍ ROSSELLÓ.

Endevant ses atxes

D'es procés Juan March--Mascle Ros

Sa cosa está que bufa, s'asunto segueix cap en-
vant, y, es meu vehinat D. Juan March, demostra está
dispost a donarmé un *disgust serio*.

Ja sabeu que dijous passat hey hagué acte de con-
ciliació ahont vatj demostrá que a n'es folleto «El Mi-
ramar Embarrancat», no hey havia injurias graves
contra dit señó.

Disapte horabaixa, vatj tení s'honor de essé visi-
tat a n'es meu domicili, p'el Sr. Homar y dos policies,
els quals venien amb orde d'es Jutje, per fé sa *cose-
cha* d'es folletos que encare no s'havien venuts y
obraven en poder meu. (Heyá que fe constá, que dat a
s'importancia que D. Juan March ha donat a dit folleto,
son molts es pedidos que m'han fets ilo que es s'anun-
ci! els quals los serviré un cop que es tribunal haje fal-
lat sa sentencia, pues que sa rahó ma sobra y segura-
ment fallará en benefici meu. Llevó faré una tirada ex-
traordinaria per facilitá es pedidos que continuament
ma fan.)

Diumenje dematí, ma citaren novament per dillúns
a les onse, a n'es Jutjat, y com que heu tENCH a dues
passes de cameua, sense molestarmé molt, puntual
m'hi vatj presentá; ahont tengué lloch sa querella, de-
clarant devant es Jutje d'Instrucció D. Ignaci de Lecea
Grijalba y amb presencia d'es procuradó de D. Juan
March, D. Bernat Gomila Socias, (nascut a «*Sa Font
de na Xóna*») demostrantlós novament que a n'es fol-
leto no hey havia tals injurias que es per lo que estich
procesat.

Fins aquí arriba s'asunto hasta l'hora present y
cada setmana vos aniré donant datos d'es desarrollo
que prengui aquest fandango, el cual si sa fa llarg,
creis que hey heurá temps per riure.

Per de pronta, segóns sa veu, D. Juan March ja
va provist de procuradó y abogad, per veure si fentmé
sa traveta logrará fermé caure. Jo encare no he con-
sultat s'asunto amb ningú mes que amb sa meua esca-
sa inteligencia, però estich seguríssim, que lo que hem
sobrarán serán persones per defensarmé (si arriba es
cas) y además estich tranquil, ja que es milló defensó
es sa rahó, y com que «sa veritat sempre sura,» crech
no necesitá *salva-vidas* per sorti triumfant, cobrant es
dañys y perjudicis que D. Juan March m'haje ocasio-
nats amb so transcurts d'es procés.

Per acabá, permeteumé que diga dues paraules a
n'es meu vehinat, natural de Santa Margalida.

Sembla mentida D. Juan, que vosté haje mamát
llet pajesa y vulga fracassá tal com fracassa.

¿No sap vosté, que si un ábre dona es fruit veri-
nós, no es lo suficient tayarli ses fuyes per evitaró,
sinó que heyá necesidat de tayarli sa soca y ses rels?

¿Vosté no comprén qui som jo?

Recordi que *en el terreno de las verdades*, «*El
Indiscreto*» sembrá unes rels verinoses, per les quals
vosté no tengué instrument per tayarles; aquelles
rels han anades cresquent, y a raiz de sa venuda de ses
accions de s'«*Isleña*», caigué una calabruixada de tinta
que fe neixa una sóca titulada «*Prensa de Palma*»; dita
sóca ha creada una sensilla branca, (o *verga*, o bran-
có,) titulada «*El Miramar Embarrancat*».

¿Sap are jo qui som? Som es brancó que ha nascut
d'aquella sóca. ¿Es just que vosté doni ordes a n'es
seus *missatjes* per rompre es brancó y deixi fé sa só-
ca que creará a mils ses brancas, o brancos, o ver-
gas, o vergaróns, nom que li vulga doná vosté amb so
seu llenguatge marginalidá?

Ma cregui D. Juan: El felicit per s'idea que tengué
amb so denunciarmé, pues además d'havermé feta una
grossa propaganda p'es folletos susesiús, ha acreditad
tant es meu pseudónim, que avuy tant populá es en
VERGA com *ES MASCLE ROS*.

Si vol demostrá que es un pajés entés amb la cosa,
are que te sa destrál amb ses mans, procuri rompre es
brancó (o *verga*), tayá sa soca y rebassá ses rels.

¡Duro y no temi, que tota aquesta jent de ploma,
(1) son uns llangaruts!

Servidó y vehinat seu:

JORDI MARTÍ ROSSELLÓ

(a) *Es Mascle Ros*.

Llissó de Geografia

D. Telesforo es un mestre d'escóla qui a pesá de
tení 60 añys cumplits, encare es fadrí y les s'arretgla
totsol. Ell sa fa es menjá, ell escura, ell buida es *kai-
ser*, ell fréga; pero d'aficarsé un botó no hen sab y
per lo mateix es, que sovint, sovint du sa *porta d'es
Moll uberta*.

Enseña ets atlots que es un *primor*.

Per ferlós entrá sa Geografia dins es cap, los po-
sá un día d'aquests es mapa de España y Portugal a
devant, donantlós explicacions de s'embarcament
d'el «*Miramar*».

—Heu de tení esment amb lo que es mestre vos
mostra que es lo que fa homo. Axó es *Gijón* que es de
hont sorti el «*Miramar*» y vengué per aquí.... abáns
de arribá a n'es Cabo Ortegá, tropessá....

(Aquí es fíy de madó *Guixa* sa tem que es mestre
du sa *gabi uberta* y diu a n'en *Paulino*.)

—¿Li veus sa *punta*?

—.....a n'aquesta punta, (díu D. Telesforo refe-
rintsé a n'es mapa) va essé ahont embarrancá. (Tots
ets atlots rebenten amb riure ja que tenien mes esment
a sa *punta* que a n'es mapa.) ¡Silencio! (díu es mestre.)
Ja vos he dit abans de comensá, que lo que jo vos
enseñy a n'aquest moment, es lo que han de masté ets
atlots joves per essé homos. ¡Sa Geografia!

Aquí es fíy de madó *Guixa* diu:

—Mestre, vosté te rahó,
mes sí vol que l'escoltém
y cuant parla no riguém,
s'embotoni es *gabió*.

Totduna va acabá sa clase y enviá es calsons a ca
sa sastressa perque li remendás es traus.

CAP VERJO

(1) Ma referesch a n'es periodistes y a jo mateix, no a
n'ets animals de ploma.

Fatalidad

Poesia lletjada per l'actor Juan Forteza,
a sa velada que celebrá sa Sociedad «*La
Protectora*» a benefici de ses victimas d'el
vapor «*Miramar*», de la cual no hen fé men-
ció sa prensa grossa y que a petició de nu-
merosos lectors publicám.

Es molt trist per mí aquest día;
per tot reina el desconsol,
ja no etsisteix l'alegría,
tot va morí aquell trist día,
La Roqueta vest de dol.

M'entristeix al recordar
aquell goij, aquell conhort
que sentía al contemplar
al molt vistós «*Miramar*»
arribant al nostro Port.

Tant blanch, tant ben construít,
tant cómodo, tant hermós,
tant noble, tant distingit....
y amb carboner convertit
sucumbeix..... es dolorós.

Veyem la marinería
que es cuidava d'el vapor,
cuant d'el nostro Port sortia
amb tranquilidad partia
donant proves de valor.

Peró el dia que partiren
per ja no torná may mes,
veyem els que el conduhien
com per moments s'entristien....
¡Oh malograts marinés!

La mala sort los embarga
vent al lujós «*Miramar*»
que assembla bestia de carga
fent la travesía amarga....
el viatge de no tornar.

Per les mars desconegudes
l'obligaren a partí,
y les onades crescudes
que p'el barco son rompudes
el volen fer sucumbí.

La mar s'está amb forma brava,
l'espáy del tot emboirát,
cuant éll xapant l'aigo blava,
róssa amb uns baixos, sa clava
y allá es queda embarrancat.

Els mariners sa retjiren,
tota la tripulació
uns amb sos altres sa miren;
arrien bots y se tiren
al mar, cercant salvació.

La Mort a tots los espera
ja que los veu espantats;
el terror, l'esglay supera
alguns guañen la vorera,
altres queden sepultats.

¡Oh els que hey queden! ¡Pobres pares
qui amb los seus fills pensarán!
¡Pobres fills els qui a les mares
fent desconsolades cares
un record dedicarán!

¡Pobre espós el qui a l'esposa
dedica l'últim record
cuant el cap baix l'aigo pósa
y avuy ja a lo fons reposa
amistansat amb La Mort!

¡Trista agonia la vostra
a n'el moment d'expirá!
¡Queda per la conta nostra
el procurá que a cavostra
no hey falti un bossí de pá!

¡Descansau! ¡Oh navegants!
¡Reposau! ¡Oh braus maríns!
¡Vos vetj a n'aquests instants
cuant al Cel alsau les mans!
¡Mira: aquí els mallorquins!

Ja sols mos queda el conhort
de plorar y protestar
amb veu potent, cridant fort,
contra eis autors de la mort
vostra y la del «*Miramar*».

JORDI MARTÍ ROSSELLÓ.

